

การประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของ
เทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

The Application of Sanghavatthu Principle to Improving Public Service of Ton
Kram Sub-district Municipality Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province

¹พระมหารัชชานนท์ บุญเลี้ยง, ²นพดล ดีไทยสงค์, ³ธิตวุฒิ หมั่นมี และ ⁴อัจฉรา หล่อตระกูล
¹Phramaha Ratchanon Boonleang, ²Noppadol Deethaisong, ³Thitwut Munmee and
⁴Achara Lortrakul

¹²³มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

⁴มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

¹²³Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

⁴Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand.

E-mail: ¹pongspangzakub1994@gmail.com, ²brother.nop@gmail.com, ³armmo_2006@hotmail.com,

⁴nmpungnaka@hotmail.com

Received August 31, 2024; Revised December 13, 2024; Accepted December 21, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี และ 3) เพื่อเสนอการประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำและแนวคิดเกี่ยวกับหลักสังคหวัตถุธรรม เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ เทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มประชากรในการวิจัย 372 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ สุ่มของทาโร ยามาเน่เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ การวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ ค่าเฉลี่ยและความสัมพันธ์ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร เทศบาลตำบลรั้วใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมากที่สุด มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) แนวทางการประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนภายใต้วิสัยทัศน์ โอบอ้อมอารีจากใจเรา สงเคราะห์ประชาชน วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ในการให้บริการประชาชน

คำสำคัญ: การประยุกต์; หลักสังคหวัตถุธรรม; การให้บริการประชาชน

Abstract

This article aims to 1) study the level of public service of Ton Kram Sub-district Municipality Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province, 2) compare public opinions on public service of Ton Kram Sub-district Municipality Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province, and 3) propose the application of the principles of social welfare to develop public service of Ton Kram Sub-district Municipality Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province. The research design is mixed-methods research between qualitative and quantitative research. The concept of leadership development and the concept of social welfare principles are used as the research framework. The research area is Ton Kram Subdistrict Municipality, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province. The population of the research is 372 people. The selection method is Taro Yamane's formula. There are 2 types of research instruments: 1) questionnaires and 2) interviews. The quantitative research analyzed data by percentage, mean, and correlation. The content analysis was used and the descriptive writing was written. The results of the research found that: 1) The overall level of leadership development of the executives of Ton Kram Sub-district Municipality is at a moderate level. 2) Comparison of public opinions on public services of Ton Kram Subdistrict Municipality, Bang Pla Ma District, Suphan Buri Province, overall, there is a positive relationship at the highest level, with a statistical significance level of 0.01.

3) Guidelines for applying the principles of social virtue to develop public services of Ton Kram Subdistrict Municipality, Bang Pla Ma District, to be adjusted to develop public services under the vision of generosity, kindness, polite speech, helping the people, and being consistent in providing services to the people.

Keywords: Application; Sanghavatthu Principle; Public Services

บทนำ

เทศบาลเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดีที่สุดของประเทศไทยเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เก่าแก่ของไทย มีวิวัฒนาการสืบต่อกันมาตั้งแต่ พ.ศ. 2461 ในสมัยรัชกาล ที่ 6 ซึ่งทรงดำริตั้ง “ดุสิตธานี” ขึ้นเป็นครั้งแรก อีกทั้งรัฐบาลหลายยุคหลายสมัยเน้นถึงความสำคัญของเทศบาลเสมอมา จะเห็นได้จากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เป็นฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2546) นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ฝึกหัดหรือปูพื้นฐานทางการเมืองของรัฐบาล เป็นหน่วยที่ให้บริการสาธารณะที่ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเป็นการบริการสาธารณะ (Public Service) ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตั้งโดยตรงเป็นที่คาดหวังกันว่า การบริหารและการจัดการ (Management and Administration) ของเทศบาลในยุคปัจจุบันมีแนวโน้มที่แตกต่างจากอดีต ต้องมีลักษณะเป็นบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว คล่องตัว ใกล้ชิด ทักถึง โปร่งใส ตรวจสอบได้ หรือเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

เทศบาลตำบลต้นคราม ก่อตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่มาตรา 40 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 บัญญัติให้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ยกฐานะสภาตำบลโคกครามเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโคกครามพัฒนา เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2539 และได้รับการประกาศจัดตั้งจากองค์การบริหารส่วนตำบลโคกครามพัฒนาเป็น

เทศบาลตำบลโคกครามพัฒนา ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2551 ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อจากเทศบาลตำบล “โคกครามพัฒนา” เป็นเทศบาลตำบล “ต้นคราม” ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2553 การปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลในการให้บริการประชาชนมีหน้าที่จะต้องยึดถือประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ต้องมีความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ปรับปรุงการทำงานขององค์กรในทุกหน่วยงานให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าถึงได้สะดวก มีมนุษยสัมพันธ์ทุ่มเทเอาใจใส่ให้กับงานบริการประชาชน โดยเฉพาะในปัจจุบันที่เทศบาลตำบลต้นครามต้องมีความพร้อมในการให้บริการประชาชนในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ไม่สามารถให้บริการได้อย่างปกติ จึงต้องมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการเชื่อมโยงและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ การพัฒนาทักษะให้กับบุคลากรและการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน เพื่อให้การบริการเทศบาลตำบลต้นครามปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่าการบริการประชาชนควรมีเป้าหมายและทิศทางที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา การประยุกต์หลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจะศึกษาหลักในการบริการประชาชนตามหลักสังคหัตถุธรรม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการให้บริการประชาชนว่ามีอะไรบ้างและอะไรคือมูลเหตุ หรือปัจจัยที่แท้จริง ที่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในการให้บริการประชาชนเพื่อให้การบริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นครามมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนต่อไป ในการใช้การสื่อสารให้บุคลากร ทีมงาน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อเสนอการประยุกต์หลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

หลักสังคหัตถุธรรม หมายถึง คุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจคน ผูกใจคนและประสานหมู่ชนให้มีความสามัคคี เป็นหลักธรรมที่ทำให้คนเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของคนทั่วไปเป็นการปลูกไมตรีเตมิน้ำใจต่อกัน ทำให้สังคมเป็นสุข (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539; สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ป.อ.ปยุตฺโต, 2561) เมื่อทุกคนต่างประพฤติสังคหัตถุทั่วถึงกันแล้ว อย่างว่าแต่เฉพาะคน เฉพาะครอบครัว จะรักใคร่นับถืออยู่เป็นสุขสบายเลย ถึงคนทั้งหมู่บ้าน ทั้งเมือง ทั้งประเทศ ทั้งโลก ก็ต้องอยู่เป็นสุขสบายตลอดไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้นท่านจึงว่าสังคหัตถุทั้ง 4 อย่าง เป็นคุณสำหรับยึดเหนี่ยวน้ำใจผู้อื่นให้รักใคร่นับถือ ช่วยเหลือกันอย่างวิเศษแท้ ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของผู้อื่น ผูกไมตรี เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน มีอยู่ 4 ประการ ได้แก่

1) ทาน คือ การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเฟื้อแบ่งปันของ ๆ ตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่นไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมภไม่เห็นแก่ตัว เราควรคำนึงอยู่เสมอว่า ทรัพย์สินของที่เราหามาได้ มิใช่สิ่งจีรังยั่งยืน เมื่อเราสิ้นชีวิตไปแล้วก็ไม่สามารถจะนำติดตัวเอาไปได้

2) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ก้าวร้าว พูดในสิ่งที่ เป็นประโยชน์เหมาะสมกับกาลเทศะ พระพุทธเจ้าได้ทรงให้ความสำคัญกับการพูดเป็นอย่างยิ่ง เพราะการพูดเป็นบันไดขั้นแรกที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น

3) อตถจริยา คือ การสงเคราะห์ทุกชนิด หรือการประพฤติในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

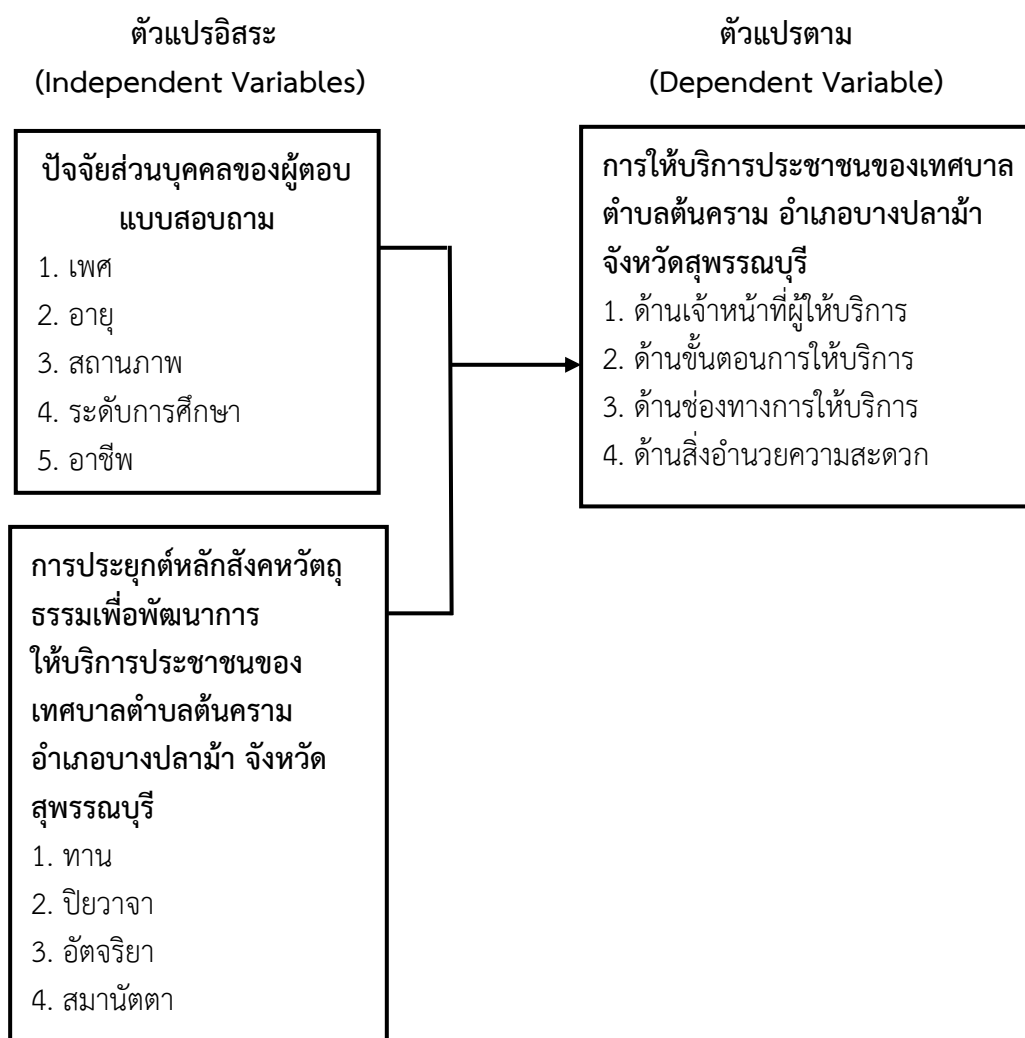
4) สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอดันเสมอปลายคุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้เราเป็นคนมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งยังเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย (สวมาลาทอง, 2552)

หลักสังคหัตถุธรรม หมายถึง คุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจคน ผูกใจคนและประสานหมู่ชนให้มีความสามัคคี เป็นหลักธรรมที่ทำให้คนเป็นที่รัก เป็นที่ชอบใจของคนทั่วไปเป็นการปลูกไมตรีเตมิน้ำใจต่อกัน ทำให้สังคมเป็นสุข เมื่อทุกคนต่างประพฤติสังคหัตถุทั่วถึงกันแล้ว อย่างว่าแต่เฉพาะคน เฉพาะครอบครัว จะรักใคร่นับถืออยู่เป็นสุขสบายเลย ถึงคนทั้งหมู่บ้าน ทั้งเมือง ทั้งประเทศ ทั้งโลก ก็ต้องอยู่เป็นสุขสบายตลอดไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้นท่านจึงว่าสังคหัตถุทั้ง 4 อย่าง เป็นคุณสำหรับยึดเหนี่ยวน้ำใจผู้อื่นให้รักใคร่นับถือ ช่วยเหลือกันอย่างวิเศษแท้ สังคหะ เป็นกำลังแห่งการสงเคราะห์ หรือมนุษยสัมพันธ์ (สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ วาสโน, 2559) ซึ่งเป็นธรรมที่สำคัญมากสำหรับนักบริหาร ผู้ทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น ถ้านักบริหารบกพร่องเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ก็จะไม่มีคนมาช่วยทำงาน เมื่อไม่มีใครช่วยทำงานเขาก็เป็นนักบริหารไม่ได้ การบริหารคนนี้ยังมีสิ่งลึกลับอีกอย่างหนึ่ง คือ เครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจ เราไว้วางใจเขา เรารักเขา เราหวังดีต่อเขา อย่างนี้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจ คงได้ยินได้ฟังมาแล้วจากหนังสือธรรมะต่างๆ ไป เรื่อง สังคหัตถุ เป็นหลักธรรมอีกอย่างที่จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปได้ด้วยความสุข เป็นการพัฒนายั่งยืนพัฒนาร่างกายทั้งด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม พัฒนาให้ทุกคนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถที่เพียบพร้อม

ด้วยศีลธรรมและจริยธรรม Damnoen et al., 2021) การส่งเสริมซึ่งกันและกัน หลักธรรมนี้จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นได้ สร้างมิตรไมตรีที่ดีต่อกันและกันได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เรื่อง “การประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี” เป็นวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 373 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ

(Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามกับการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้กำหนดไว้ทั้งหมดจำนวน 15 รูปหรือคน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาด้านการประยุกต์หลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักปาปนิกรรมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ผลการวิจัย

ระดับการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 65.68 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 30.56 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 61.39 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.85 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 10,000-15,000 บาท จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 41.02

ระดับการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

การประยุกต์หลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เจ้าหน้าที่ที่แต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สุภาพ สะอาดเรียบร้อย และเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ประชาชนได้รับการบริการอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อยู่ในระดับมากที่สุด และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อประชาชนที่มาติดต่อราชการทุกคนอย่างเหมาะสมทำให้ไม่รู้สึกอึดอัด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.46 อยู่ในระดับมาก การพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

1) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.64 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่เทศบาลพร้อม

รับคำติชมไปปรับปรุง แก้ไข ด้วยท่าทีที่เต็มใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 อยู่ในระดับมากที่สุด และเทศบาลจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ไว้คอยให้คำแนะนำประชาชนอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.46 อยู่ในระดับมาก

2) ด้านขั้นตอนการให้บริการ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทศบาลให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่แฉงคิว มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เทศบาลบริการประชาชนโดยยึดถือกฎระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด และเทศบาลมีรูปแบบการให้บริการที่ทันสมัย ช่วยลดระยะเวลาในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.50 อยู่ในระดับมาก

3) ด้านช่องทางการให้บริการ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทศบาลมีป้ายประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการบริการ หรือป้ายบอกจุดบริการต่าง ๆ ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.63 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เทศบาลมีช่องทางเลือกใช้ในการติดต่อประสานงานหลากหลายและเพียงพอ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล และเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 อยู่ในระดับมากที่สุด และเทศบาล มีรูปภาพแสดงตัวอย่างขั้นตอนการติดต่อรับบริการจากเทศบาลที่ชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับมาก

4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานที่ให้บริการของเทศบาล มีความสะอาด และเป็นระเบียบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.65 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ เทศบาลมีการจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ และเครื่องใช้ พร้อมให้บริการตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด และเทศบาลมีหน่วยบริการฉุกเฉิน เช่น รถรับส่งผู้ป่วยฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.10 อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ, ด้านขั้นตอนการให้บริการ, ด้านช่องทางการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ, ด้านขั้นตอนการให้บริการ, ด้านช่องทางการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ, ด้านขั้นตอน

การให้บริการ, ด้านช่องทางการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ, ด้านขั้นตอนการให้บริการ, ด้านช่องทางการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ, ด้านขั้นตอนการให้บริการ, ด้านช่องทางการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การประยุกต์หลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

แนวทางการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เจ้าหน้าที่ต้องมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงาน ทำงานเป็นระบบ สามารถช่วยให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้มาใช้บริการได้เป็นอย่างดี มีอัธยาศัยดี สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความกระตือรือร้น และมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการให้บริการประชาชนผู้มารับบริการ

2) ด้านขั้นตอนการให้บริการ ต้องมีขั้นตอนการให้บริการที่เป็นระบบ ชัดเจนเข้าใจง่าย มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมรวดเร็ว สามารถช่วยแก้ปัญหาให้ประชาชนได้อย่างทันท่วงที มีการวางแผน นโยบายการให้บริการ และการประสานงานภายในที่เป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการให้บริการ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์กร

3) ด้านช่องทางการให้บริการ ต้องมีช่องทางการประสานงาน ติดต่อกันที่สะดวก และหลากหลาย จัดเตรียมแบบฟอร์ม และป้ายบอกจุดบริการสำหรับการให้บริการประชาชน มีการเผยแพร่ข้อมูลขององค์กร เปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และมีหน่วยให้บริการเคลื่อนที่นอกสถานที่เพื่อให้บริการประชาสัมพันธ์ทั่วถึง

4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ต้องมีการจัดเตรียมเอกสารแบบฟอร์ม และอุปกรณ์สำหรับกรอกข้อมูลแก่ผู้มารับบริการ มีจำนวนเจ้าหน้าที่เพียงพอแก่การอำนวยความสะดวกในการให้บริการ สถานที่ตั้งมีบรรยากาศที่เหมาะสม โปร่ง โล่ง สะอาด และสะดวกในการเดินทางมารับบริการ และมีที่จอดรถ ที่นั่งบริเวณรอรับบริการ น้ำดื่ม และห้องน้ำ ต้องมีความสะอาด และเพียงพอผลการทดสอบสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ระดับการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลนคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยจะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน พร้อมรับคำติชมไปปรับปรุง แก้ไข ด้วยท่าทีที่เต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินทร์ กันยาวิริยะและ คณะ (2565) พบว่า

ผู้นำที่มีคุณธรรม มีวาจาที่ไพเราะอ่อนหวานที่กลั่นออกมาจากใจ มีการให้และแบ่งปันอย่างมีปัญญาและมีความชอบธรรม ปราศจากอคติ ย่อมได้ใจคนหรือเพื่อนร่วมงาน สามารถประสานประโยชน์สุขให้กับคนหมู่มากได้อย่างชอบธรรม แบ่งปันความสุขความสำเร็จร่วมกันได้ด้วยความรักสามัคคี สอดคล้องกับการวิจัยของพระอริการสูริส ธีรวโส (จันครา) และ คณะ (2565) พบว่า สังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมในชีวิตประจำวันที่คนทำงานทุกองค์กรจะต้องมีและสามารถปฏิบัติได้อย่างง่ายโดยอาศัยการทำความเข้าใจ ลดทวิฏฐิลงเพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จ โดยการส่งเสริมขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานทุกองค์กรผู้บริหารองค์กรและคนในองค์กรต้องยึดหลักสังคหวัตถุ 4 เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมของการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับการวิจัยของศาริณีย์ ศรีบุญเพ็ง และ คณะ (2560) พบว่า หลักสังคหวัตถุ 4 เป็นหลักประพฤติปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในสังคม ทำให้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความรัก ความสามัคคีและความปรองดอง อันเกิดจากการให้ทั้งวัตถุและปัญญาการรู้จักใช้วาจาที่สุภาพและเหมาะสมต่อสถานการณ์ การนึกถึงประโยชน์ส่วน และการไม่ถือตัว วางตัวได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดทองเดช สิริบุญโญ และ คณะ (2559) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตเพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกัน ในการประพฤติที่ดีต่อชุมชนตลอดถึงสังคม อันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนในชุมชนด้วยกันเองและระหว่างชุมชนกับประชาชนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีในการอยู่ร่วมกันเป็นไปด้วยความสุข ความสามัคคี ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการสร้าง ความสามัคคีต่อชุมชนของประชาชน และยังช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น ให้ความสำคัญกับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่จะเข้าไปช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชนด้วยความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป สอดคล้องกับการวิจัยของปัทมา เพ็งพล และ อุทุม พิริยสิงห์ (2562) การตระหนักรู้ตัวตำแหน่งเป็นเพียงกำหนดหน้าที่ให้ปฏิบัติเท่านั้นมิได้มีฐานะเหนือกว่าหรือด้อยกว่าคนอื่นแต่อย่างใด ควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นกัลยามิตรกับเพื่อนร่วมงาน ให้มากยิ่งขึ้น และควรประพฤติปฏิบัติจนประชาชนเห็นและยอมรับในความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์

หลักสังคหวัตถุ 4 อันเป็นธรรมที่ทำให้บุคคลมีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่รักของบุคคลทั้งหลายกับทั้งยังทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังนั้นการดำเนินชีวิตในปัจจุบันจึงควรนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นหลักธรรมสำหรับมนุษย์เมื่อนำไปประพฤติปฏิบัติถูกต้องชีวิตจึงมีความสุข และเป็นสิ่งที่มนุษย์พึงปรารถนา

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากปัจจัยส่วนบุคคล สามารถอภิปรายได้ดังนี้ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

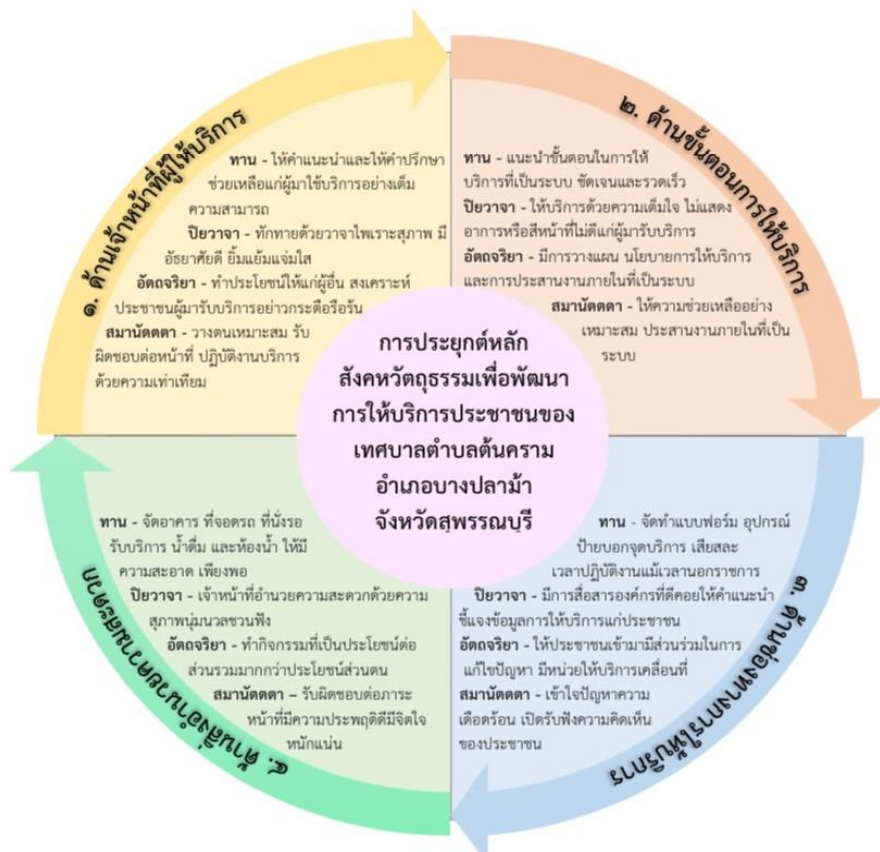
ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประเวศ อินทองปาน และ คณะ (2559) พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดทองเดช สิริบุญโญ และ คณะ (2559) พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาหม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลต้นคราม อำเภอบางปลาหม้า จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ 2

1) ทาน การเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารีย์ ให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ทั้งทางทุนทรัพย์สิ่งของ ปัจจัยสี่ที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย หรือยารักษาโรค รวมทั้งการแบ่งปัน

2) ปิยวาจา การใช้คำพูดหรือ พูดด้วยคำที่สุภาพ นอบนวล ที่แสดงถึงความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจผู้อื่น พูดแล้วเกิดความสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน

3) อิตถจริยา สงเคราะห์ชุมชน ให้สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงของประเทศได้อย่างชัดเจน และที่สำคัญทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำพาองค์กรและประชาชนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

4) สมานัตตตา วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค สุจริตและไม่มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องทำงานอย่างเต็มความสามารถ รอบคอบ รวดเร็ว ขยันหมั่นเพียร แก้ไขปัญหาพร้อมกันเพื่อให้การปฏิบัติของท้องถิ่นได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) เทศบาลควรพัฒนาการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) จัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้บริการทุกเรื่องไว้ในจุดเดียว ตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการมาติดต่อรับบริการอย่างเพียงพอ

2) เทศบาลควรพิจารณากำหนดนโยบายการให้บริการนอกเวลาราชการ เช่น วันเสาร์-อาทิตย์ หรือบริการติดต่อประสานงานนอกสถานที่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ไม่สามารถมาติดต่อราชการได้ในวันทำงานธรรมดา

3) เทศบาลควรมีการประเมินระบบการให้บริการของเทศบาลโดยการสอบถามความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลดีกับภาพลักษณ์ของเทศบาล และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการและประชาชนในพื้นที่ต่อไป

2. ข้อเสนอเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินการวิจัยในลักษณะต่อไปนี้

1) ควรมีการศึกษาการให้บริการประชาชนของสำนักงานท้องถิ่นอื่น ๆ หรือสำนักงานอำเภอ โดยใช้หลักธรรมอื่นนอกจากสังคหวัตถุธรรม เช่น พรหมวิหาร 4 อิทธิบาท 4 เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่าเหมือนหรือแตกต่างจากงานวิจัยครั้งนี้

2) ควรเปรียบเทียบรูปแบบการให้บริการประชาชนระหว่างหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น หรือระหว่างหน่วยงานรัฐและหน่วยงานเอกชน

3) ควรมีการติดตามประเมินผลการนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่อจะได้นำไปพัฒนาประสิทธิภาพในการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนของเทศบาลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ปัทมิตา เพ็งพล และ อุดม พิริยสิงห์. (2562). การประยุกต์หลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบล อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 8(2), 10-18.
- ประเวศ อินทองปาน, พระครูประสุตโพธิคุณ (สุวรรณรงค์) และ พีระศิลป์ บุญทอง. (2559). การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาจุฬาราชวิทยาลัย*, 3(2), 27-38.
- พระปลัดทองเดช สิริปัญโญ, พระครูวิจิตรธรรมโชติ และ กันตภณ หนูทองแก้ว. (2559). การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 1(2), 8-14.
- พระอธิการสุวิธ ธีรวิโส (จันครา), สีน งามประโคน และ อินดา ศิริวรรณ. (2565). สังคหวัตถุ 4 : พุทธธรรมส่งเสริมขวัญและกำลังใจ. *วารสารนิตยสารเสียงธรรมจากมหายาน*, 8(2), 36-50.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

1554 | การประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลนคราม
อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

คาริณีย์ ศรีบุญเพ็ง, บรรจบ บรรณรุจิ และชันทอง วัฒนะประดิษฐ์. (2560). บทบาทการเสริมสร้างสังคมสันติสุข
ของพุทธระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี ตามหลักสังคหวัตถุ 4. *วารสารสันติศึกษา
ปริทรรศน์ มจร*, 5(2), 312-323.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2561). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 40).
กรุงเทพฯ: ผลิตีเอ็ม.

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน). (2559). *สังคหวัตถุ 4*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

สิรินทร์ กัญยาวิริยะ, ชีสา กัญยาวิริยะ และ เมธา หริมเทพาธิป. (2565). การบริหารคนตามหลักพุทธธรรมสำหรับ
นักธุรกิจ. *วารสารวิจัยธรรมศึกษา*, 5(2), 240-449.

ไสว มาลาทอง. (2562). *คู่มือการดำเนินงานเสริมสร้างศีลธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

Damnoen, P. S., Siri, P., Supattho, P. S., & Kaewwilai, K. (2021). The Development of Student
Characteristics in According to the Nawaluk Framework of the Buddhist integration of
Buddhapanya Sri Thawarawadee Buddhist College. *Asia Pacific Journal of Religions and
Cultures*, 5(2), 126–135.